

# Energiateollisuus ry:n suosittelat

## VERKKOPALVELUEHDOT

### VPE 2019

Energiavirasto on vahvistanut alla olevat verkkopalveluehdot verkonhaltijan käytettäväksi  
17.5.2019

#### Sisällys:

- A. Yleistä, verkkosopimuksen tekeminen, palvelun edellytykset ja aloittaminen
- B. Mittaus, laskutus ja keskeyttäminen
- C. Verkkopalvelun viivästys, virhe, vahingonkorvaus sekä vakiokorvaus
- D. Sopimusehtojen muuttaminen, sopimuksen siirto ja päättyminen

#### A. Yleistä, verkkosopimuksen tekeminen, palvelun edellytykset ja aloittaminen

##### 1. Soveltamisala ja määritelmiä

- 1.1. Näitä yleisiä sopimusehtoja, *verkkopalveluehtoja* (ehtoja, lyhenne VPE 2019) sovelletaan jakeluverkkoon liitetulle sähkönkäyttäjälle toimitettavassa *sähköverkkopalvelussa*, joka tapahtuu nimellisjännitteeltään enintään 36 kilovoltin *sähkönjakeluverkossa*. Näitä ehtoja sovelletaan myös jakeluverkkoon liitetulle sähköntuottajalle toimitettavassa *sähköverkkopalvelussa*, joka tapahtuu nimellisjännitteeltään enintään 36 kilovoltin *sähkönjakeluverkossa*, ja jossa sähköntuottajan sähköntuotantolaitteisto toimii rinnan jakeluverkon kanssa niin, että tuotettu sähkö voidaan siirtää osin tai kokonaan jakeluverkkoon. Nämä ehdot ovat osa tätä palvelua koskevaa, jakeluverkonhaltijan ja sähkönkäyttäjän tai sähköntuottajan välistä *sähköverkkosopimusta* (jatkossa *verkkosopimusta*). Sähkönkäyttäjä tai sähköntuottaja voi olla liittynyt jakeluverkkoon suoraan tai kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon kautta.
- 1.2. Verkonhaltija voi soveltaa näitä ehtoja myös yli 36 kV jakeluverkkoon liitetulle sähkönkäyttäjälle tai sähköntuottajalle tapahtuvassa verkkopalvelussa, mikäli tästä on sovittu verkkosopimuksessa.
- 1.3. *Sähköverkkopalvelulla* (*verkkopalvelulla*) tarkoitetaan jakeluverkonhaltijan kaikkea sitä toimintaa, joka mahdollistaa sähkön jakelun vastiketta vastaan jakeluverkonhaltijan sähköverkossa.
- 1.4. *Jakeluverkko* on sähköverkko, jonka nimellisjännite on pienempi kuin 110 kilovoltia.
- 1.5. *Jakeluverkonhaltija* (*verkonhaltija*) on yhteisö tai laitos, jolla on hallinnassaan jakeluverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa.
- 1.6. *Liittymissopimuksella* liittynyt ja jakeluverkonhaltija sopivat *sähkönkäyttö- tai sähköntuotantopaikan* (esim. kiinteistön, rakennuksen tai sähköntuotantolaitteiston) ja sähköverkon välisestä sähkönjakeluyhteydestä, liittämiskohdasta ja liittymismaksusta.
- 1.7. *Liittämiskohta* on jakeluverkon ja liittynyt sähkölaitteistojen välinen kohta (omistusraja), jollei liittymissopimuksessa ole muuta sovittu.
- 1.8. *Sähkönmyyjä* (*myyjä*) on henkilö, yhteisö tai laitos, joka myy sähköä.
- 1.9. *Sähkönmyyntisopimus* (*myyntisopimus*) on sopimus, jolla käyttäjä ostaa ja myyjä myy sähköenergiaa. Sähkön vähittäismyyntinä pidetään sähkön myyntiä jakeluverkon kautta välittömästi sähkön käyttäjille tai välillisesti käyttäjille kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen verkon kautta.

1.10. *Sähkötoimitussopimus* on sellainen myyjän ja käyttäjän välinen sopimus, jossa myyjä ottaa vastattavakseen myös verkkopalvelun. Myyjä sopii tarvittaessa verkkopalvelusta verkonhaltijan kanssa. Sähkötoimitussopimuksen ollessa voimassa samaa sähkökäyttöpaikkaa varten ei tule olla erillistä verkkosopimusta tai myyntisopimusta. Sähkötoimitussopimuksen mukaista palvelua kutsutaan näissä ehdoissa sähkötoimitukseksi. Tätä ehtokohtaa ei sovelleta sähköntuotantopaikkoihin.

1.11. *Tuottajan myyntisopimuksella* tarkoitetaan näissä ehdoissa sopimusta, jolla sähköntuottaja sopii tuottamansa sähköenergian myynnistä.

1.12. *Avoin toimittaja* on myyjä, joka myy sähkökäyttäjälle tämän kaiken sähkön tarpeen taikka joka tasapainottaa sähkökäyttäjän eri sähkön hankintojen erotuksen toimittamalla puuttuvan sähkömäärän kunkin tunnin aikana (*avoin toimitus*). Kiinteä toimittaja on myyjä, joka myy sähkökäyttäjälle kullekin tunnille täsmälleen ennalta sovitun sähkömäärän (*kiinteä toimitus*).

1.13. Jos myyjällä on sen verkonhaltijan vastuualueella, johon sähkökäyttöpaikka kuuluu, sähkömarkkinalain tarkoittama huomattava markkinavoima ja sähkökäyttöpaikka on varustettu enintään 3x63 A pääsulakkeella tai sähkökäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kWh vuodessa, on myyjällä sähkömarkkinalain 67 § mukainen *toimitusvelvollisuus* käyttäjää kohtaan. Tätä ehtokohtaa ei sovelleta sähköntuotantopaikkoihin.

1.14. *Sähkökäyttäjä (käyttäjä)* on henkilö tai yhteisö, joka ostaa sähköä myyjältä ja verkkopalvelun verkonhaltijalta pääasiassa omaan käyttöönsä. Käyttäjänä voi olla myös liittyyjä, joka hankkii sähköä liittymissopimuksensa mukaisen liittämiskohdan kautta muiden käytettäväksi. Usea käyttäjä voi sitoutua verkkosopimukseen yhteisvastuullisesti, mikäli sopijapuolet niin sopivat.

1.15. *Sähköntuottaja (tuottaja)* on henkilö tai yhteisö, jonka sähköntuotantolaitteisto toimii rinnan jakeluverkon kanssa niin, että tuotettu sähkö voidaan siirtää osin tai kokonaan jakeluverkkoon.

1.16. Ellei näissä ehdoissa toisin mainita, termi *käyttäjä* tarkoittaa näissä ehdoissa myös *tuottajaa*.

1.17. Ellei näissä ehdoissa toisin mainita, termi *sähkökäyttöpaikka* tarkoittaa näissä ehdoissa myös *sähköntuotantopaikkaa*.

1.18. *Järjestelmävastaavalla* tarkoitetaan kantaverkonhaltijaa, jonka sähkömarkkinaviranomainen on asettanut järjestelmävastuuseen.

1.19. Käyttäjää, joka on luonnollinen henkilö ja hankkii sähköä pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten, kutsutaan näissä ehdoissa *kuluttajaksi*. Näissä ehdoissa *kuluttajaksi* kutsutaan myös tuottajaa, joka on luonnollinen henkilö ja joka sähköntuotantolaitteistollaan tuottaa sähköä pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

1.20. Näissä ehdoissa *sopijapuolilla* tarkoitetaan verkonhaltijaa ja käyttäjää.

1.21. *Sähkölaitteella* tarkoitetaan sähköä toimiakseen tarvitsevaa tai sähkön tuottamiseen, siirtoon taikka mittaamiseen tarkoitettua valmista laitetta, asennustarviketta, markkinoilla saataville yhtenä toiminnallisena yksikkönä asetettua laitteiden yhdistelmää ja komponenttia tai osakokoonpanoa, joka on tarkoitettu laitteen loppukäyttäjän asennettavaksi laitteeseen.

1.22. *Sähkölaitteistolla* tarkoitetaan kiinteää asennusta tai muuta vastaavaa sähkölaitteista ja mahdollisesti muista laitteista, tarvikkeista ja rakenteista koostuvaa toiminnallista kokonaisuutta mukaan lukien *sähköntuotantolaitteistot*, joilla voidaan tuottaa sähköä ja jotka toimivat rinnan jakeluverkon kanssa.

1.23. *Verkkopalvelutuotteella (eli verkkotuotteella)* tarkoitetaan näissä ehdoissa verkkopalvelussa käytettävän palvelukokonaisuuden määrittelyä. Määrittely sisältää tiedot verkkotuotteen mukaisista verkonhaltijan perimistä maksuista. Verkkotuotetta voidaan kutsua myös tariffiksi.

*Tuotehinnastossa* on esitetty käyttäjän käytettävissä olevat verkkotuotteet. Tuotehinnasto sekä mahdollinen erillinen *palveluhinnasto (hinnastot)* ovat osa verkkosopimusta.

1.24. Näissä ehdoissa esimerkiksi vahvistusilmoituksen, laskun, hinnanmuutosilmoituksen tai muun viestin lähettäminen tarkoittaa myös saman viestisisällön sisältävän sanoman sähköistä lähettämistä. Käyttäjän osoite tai laskutusosoite voi olla myös esimerkiksi sähköposti- tai muu vastaava käyttäjän

ilmoittama yksilöllinen osoite. Sanomien sähköinen lähettäminen edellyttää, että sopijapuolet ovat siitä sopineet. Muun käyttäjän kuin kuluttajan kanssa voidaan erikseen sopia, että hinnan tai muiden sopimusehtojen muutosilmoitus voidaan laittaa Internetiin nähtäville ennalta määriteltyyn osoitteeseen. Tämän lisäksi käyttäjän tulee saada tieto ilmoituksen olemassaolosta Internetissä ennalta sovitulla tavalla, esimerkiksi sähköpostitse tai tekstiviestillä.

1.25. *Taseselvityksellä* tarkoitetaan kunkin tunnin aikana toteutuneiden sähkökauppojen selvittämistä, jonka tuloksena saadaan kunkin sähkömarkkinoiden osapuolen sähkötase ja tasepoikkeama.

1.26. *Tuntimittauslaitteistolla* tarkoitetaan etäluettavaa mittauslaitteistoa tai laitteistojen yhdistelmää, joka mittaa ja rekisteröi sähkön kulutuksen tunneittain ja jonka rekisteröimä tieto voidaan lukea viestintäverkon välityksellä.

1.27. *Etäviestimellä* tarkoitetaan puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman, että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä.

1.28. Sähkömarkkinoita ja verkkopalvelua koskevat keskeiset säännökset ovat sähkömarkkina- ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa.

## **2. Verkkosopimuksen tekeminen ja käyttäjän sähkön hankintaa tai tuotantoa koskevat muut sopimukset**

2.1. Verkkosopimus tehdään sopijapuolten välillä joko toistaiseksi voimassa olevaksi tai määräaikaiseksi.

2.2. Verkkopalvelusta sovitaan verkonhaltijan ja myyjän välillä,

- jos toimitusvelvollisuuden piirissä oleva käyttäjä haluaa tehdä myyjän kanssa sopimuksen, joka sisältää sähkönmyynnin lisäksi verkkopalvelun; tai
- jos verkonhaltija tarjoaa yleisesti myyjille mahdollisuuden tarjota kilpailun piirissä oleville käyttäjille sähköä sopimuksilla, jotka sisältävät sähkönmyynnin lisäksi verkkopalvelun.

Tällöin myyjä ottaa sähköntoimitussopimuksessa vastatakseen sähkön toimituksen edellyttämästä verkkopalvelusta käyttäjää kohtaan.

2.3. Verkkosopimus voidaan tehdä, kun kyseistä sähkönkäyttöpaikkaa koskeva liittymissopimus on voimassa. Mikäli kiinteistön kaupan yhteydessä tehtyä liittymissopimuksen siirtoa ei voida toteuttaa, koska liittymää rasittavat verkonhaltijalle erääntyneet saatavat, verkonhaltijalla ei ole velvollisuutta aloittaa verkkopalvelua ennen kuin liittymän omistajan erääntyneet saatavat on maksettu tai verkonhaltija on hyväksynyt, että liittymissopimuksen siirronsaaja ottaa ne vastattavakseen.

2.4. Verkkopalvelun aloittaminen (eli sähkön kytkeminen käyttäjälle) ja jatkaminen edellyttää verkkosopimuksen ja sähkönkäyttöpaikan liittymissopimuksen lisäksi myös yhden ja vain yhden myyjän kanssa tehdyn avointa toimitusta koskevan sähkönmyyntisopimuksen voimassaoloa sekä että käyttäjän sähkönkäyttöpaikka ja sähkölaitteistot täyttävät verkonhaltijan asettamat tarpeelliset verkkoon liittämistä koskevat tekniset vaatimukset (tarkemmin luvuissa 4 ja 5).

2.5. Mikäli sähköntuotantolaitteiston tuottamaa sähköä siirretään jakeluverkkoon, edellyttää verkkopalvelun aloittaminen ja jatkaminen verkkosopimuksen ja liittymissopimuksen lisäksi yhden ja vain yhden avointa toimitusta koskevan tuottajan myyntisopimuksen voimassaoloa.

2.6. Verkkosopimus voidaan tehdä kirjallisesti, suullisesti tai sähköisessä muodossa.

2.6.1. Verkkosopimus on tehtävä kirjallisesti, jos jompikumpi sopijapuoli sitä vaatii.

Verkkosopimukseen tulee silloin liittää hinnastot sekä linkki näiden ehtojen tallennettavissa olevaan versioon. Yleiset sopimusehdot tulee asiakkaan pyynnöstä sopimusta tehtäessä lähettää veloituksetta asiakkaalle kirjallisesti. Sopimuksen mukana kuluttajalle on annettava tieto energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetiosoite, jossa se on saatavilla.

2.6.2. Sähköinen sopimus on sitova, jos se on tehty siinä muodossa, jota sähköiseltä sopimiselta yleisesti edellytetään.

2.6.3. Jos verkkosopimus tehdään muutoin kuin kirjallisesti, verkonhaltijan tulee sähkömarkkina-alaissa säädettyssä ajassa lähettää käyttäjälle sopimuksen vahvistusilmoitus (*vahvistus*) tämän ilmoittamaan laskutusosoitteeseen tai muuhun erikseen sovittuun osoitteeseen. Vahvistuksessa mainitaan verkkosopimuksen voimaantulon ajankohta ja se sisältää verkkosopimuksen yksilölliset ehdot, hinnastot ja selvityksen käyttäjän huomautusajasta ja linkin näiden ehtojen tallennettavissa olevaan versioon. Yleiset sopimusehdot tulee asiakkaan pyynnöstä lähettää veloitusasiakkaalle kirjallisesti sopimusvahvistuksen yhteydessä. Vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle on annettava tieto energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetiosoite, jossa se on saatavilla.

2.6.4. Jos verkkosopimus tehdään kuluttajan kanssa etäviestimen avulla, tulee verkonhaltijan lähettämään vahvistusilmoitukseen 2.6.3 kohdassa mainittujen seikkojen lisäksi soveltuvin osin sisältyä myös muut kuluttajansuojalain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettut tiedot, mukaan lukien kokonaishintaan sisältyvät toimitus- ja muut kulut, maksamista koskevat ehdot, tieto kuluttajan oikeudesta peruuttaa sopimus sekä peruuttamislomake ja -ohje, jollei verkonhaltija ole toimittanut näitä kuluttajalle pysyvällä tavalla jo aiemmin.

2.6.5. Muutoin kuin kirjallisesti tehty verkkosopimus on tullut voimaan ja jatkuu vahvistuksessa mainituin ehdoin paitsi seuraavissa tapauksissa:

- Käyttäjä ilmoittaa verkonhaltijalle kolmen viikon kuluessa vahvistuksen lähettämisestä tai siinä mainittuun vähintään kolmen viikon kuluttua lähettämisestä olevaan määräpäivään mennessä, ettei hän pidä vahvistuksessa mainittuja tai siinä selvitettyjä ehtoja tehdyn sopimuksen ehtoja vastaavina. Verkkosopimuksen tekemisen ja käyttäjän tekemän ilmoituksen välisenä aikana sovelletaan vahvistuksen mukaisia sopimusehtoja, jollei muuta näytetä sovitun.
- Kuluttaja peruuttaa sopimuksen kuluttajansuojalain mukaisen etä- ja kotimyyntiin liittyvän peruuttamisoikeuden mukaisesti. Jos kuluttaja sopimuksen peruutuessa on saanut hyväksyen suorituksen, kuluttajan on maksettava saamastaan hyödyistä kohtuullinen korvaus verkonhaltijalle. Hinta määräytyy vahvistuksen mukaisin sopimusehdoin, jollei muuta näytetä sovitun.

2.7. Sopimusasiakirjat muodostavat verkkosopimuksen sisällön. Jos verkkosopimuksen ja siinä mainittujen asiakirjojen sisällöt ovat keskenään ristiriitaiset, sovelletaan ja tulkitaan asiakirjoja seuraavassa järjestyksessä:

- 1) Yksilölliset sopimusehdot
- 2) Hinnastot
- 3) Yleiset sopimusehdot (nämä ehdot).

2.8. Verkonhaltija ja käyttäjä voivat sopia muutoksista näihin ehtoihin. Sopimuksella ei kuitenkaan voida poiketa näistä ehdoista kuluttajan eikä näiden ehtojen 14. luvun osalta käyttäjän vahingoksi.

2.9. Käyttäjällä on oikeus vaihtaa verkkotuotetta tuotehinnastossa esitetyin verkkotuotteen luonteeseen perustuvien kohtuullisten rajoitusten. Vaihdamisrajoitus voi olla voimassa enintään 12 kuukautta. Lakkautettavaksi ilmoitettuun tuotteeseen ei voi vaihtaa.

2.10. Sähkön saannin ajalliset rajoitukset (ja muu sähkönkäytön ohjaus)

2.10.1. Käyttäjä ja verkonhaltija voivat sopia sähkönsaannin ajallisten rajoitusten (tai muun sähkönkäytön ohjauksen) käyttöön ottamisesta, käyttämisestä tai purkamisesta — verkonhaltijan asennuksia tai laitteita apuna käyttäen — verkkosopimuksessa tai muutoin. Sovitut rajoitukset on määriteltävä tarkkaan.

2.10.2. Rajoituksen käyttöön ottamisesta on sovittava kirjallisesti. Jos sähkönkäyttöpaikkaa varten on aiemmin sovittu rajoituksista ja tehdään uusi sähkönkäyttöpaikkaa koskeva

verkkosopimus, rajoituksista on mainittava uudessa kirjallisessa verkkosopimuksessa tai verkkosopimuksen vahvistusilmoituksessa.

2.10.3. Jos käyttäjä ja myyjä niin sopivat, myyjällä on oikeus rajoittaa sähkön saantia (tai muuten ohjata sähkönkäyttöä). Jos haluttu sähkönkäytön rajoitus on tarkoitus toteuttaa verkonhaltijan asennuksia tai laitteita apuna käyttäen, sitä ei voida tehdä ilman, että verkonhaltija tarjoaa tarvittavan palvelun. Verkonhaltija toteuttaa rajoitukset myyjän tilauksesta ja kustannuksella. Rajoituksia ei toteuteta, jollei myyjä ilmoita verkonhaltijalle sopineensa kirjallisesti käyttäjän kanssa rajoitusten käytöstä.

2.10.4. Kun kysymyksessä on asunnon suora sähkölämmitys pääasiassa suurin sähkölämmittimin, ei voida sopia, että lämmityselementtien jännitteetön aika olisi suurempi kuin 1,5 tuntia kerrallaan ja yhteenlaskettuna suurempi kuin 5 tuntia vuorokaudessa. Jokaista yksittäistä jännitteetöntä ajanjaksoa tulee seurata jännitteellinen ajanjakso, joka on vähintään jännitteettömän ajanjakson pituinen.

2.10.5. Käyttäjä ei voi esittää vaatimuksia verkonhaltijaa kohtaan näiden ehtojen ja yksilöllisesti sovitun mukaisesti toteutettujen rajoitusten (tai ohjausten) takia.

2.11. Käyttäjä on velvollinen ilmoittamaan sopimukseen vaikuttavista muutoksista, jotka koskevat esimerkiksi käyttäjää, sähkönkäyttöpaikkaa, tai laskutusosoitetta tai muuta osoitetta, jota sopijapuolet ovat sopineet käytettävän verkonhaltijan lähettämien vahvistusilmoitusten, hinnannuutosilmoitusten sekä muiden ilmoitusten lähettämiseen.

### **3. Vakuus tai ennakkomaksu**

3.1. Verkonhaltijalla on verkkosopimusta tehtäessä oikeus vaatia käyttäjältä, joka ei ole kuluttaja, vakuus tai ennakkomaksu verkkosopimukseen perustuvien saatavien maksamisesta. Jos verkkosopimus tehdään samojen sopijapuolten välillä vain sähkönkäyttöpaikan vaihdoksen tai sähköntoimitussopimuksen irtisanomisen takia ilman samalla sähkönkäytössä tai muissa olosuhteissa tapahtuvia muutoksia, vakuutta voidaan vaatia vain kohdan 3.2 mukaan.

3.2. Verkonhaltijalla on verkkopalvelun alkamisen jälkeen oikeus vaatia käyttäjältä, joka ei ole kuluttaja, vakuus tai ennakkomaksu verkkosopimukseen perustuvien saataviensa maksamisesta, jos käyttäjä on olennaisesti laiminlyönyt tähän tai toiseen verkkosopimukseen tai sähköntoimitussopimukseen perustuvaa maksuvelvollisuuttaan, jota ei ole perustellusti riitautettu, tai jos käyttäjän luottotiedoista ilmenee, että käyttäjä on ilmeisesti kyvytön suoriutumaan verkkosopimukseen perustuvista maksuista.

3.3. Verkonhaltija voi vaatia kuluttajalta kohtuullisen vakuuden tai ennakkomaksun verkkosopimusta tehtäessä sekä verkkosopimuksen ollessa voimassa. Verkkosopimuksen ollessa voimassa vakuutta tai ennakkomaksua voidaan vaatia vain, jos kuluttaja on olennaisesti laiminlyönyt sopijapuolten välisiin sopimussuhteisiin liittyviä maksuvelvoitteita. Verkonhaltijalla tulee sekä verkkosopimusta tehtäessä että sen voimassa ollessa olla lisäksi erittäin painava syy vakuus- tai ennakkomaksuvaateelleen. Erittäin painavia syitä voivat olla esimerkiksi:

- kuluttajan verkkopalvelu on keskeytetty maksulaiminlyönnin takia;
- verkonhaltijalla on kuluttajalta eräänntyneitä verkkopalveluun, sähköntoimitukseen tai liittymissopimukseen liittyviä saatavia, joiden määrää voidaan pitää huomattavana verkkopalvelun laskituksen määrään nähden; tai
- kuluttajan luottotiedoista ilmenee, että kuluttaja on ilmeisesti kyvytön suoriutumaan verkkosopimukseen perustuvista maksuista.

3.4. Jos verkkosopimusta tehtäessä vakuutta tai ennakkomaksua ei ole määräpäivään mennessä maksettu, verkkosopimus raukeaa välittömästi ilman erillistä ilmoitusta. Sopimus raukeaa, vaikka sähkönjakelu sähkönkäyttöpaikkaan olisi aloitettu. Käyttäjä on velvollinen maksamaan ennen sopimuksen raukeamista käyttämästään verkkopalvelusta sopimuksen mukaisen hinnan.

3.5. Verkonhaltijalla on oikeus käyttää vakuutta tai ennakkomaksua verkkopalveluun tai aiempiin samaa sähkönkäyttöpaikkaa koskeviin sähköntoimituksiin perustuvien eräänntyneiden saataviensa,

kertyneiden viivästyskorkojen ja kohtuullisten perimiskulujen suorittamiseksi. Jos verkkonhaltija käyttää vakuuden tai ennakkomaksun tai osan siitä saataviensa suorittamiseksi on verkkonhaltijalla oikeus vaatia käyttäjää täydentämään vakuus tai ennakkomaksu kohdassa 3.7 mainitun määräiseksi, jos sopimussuhde edelleen jatkuu.

3.6. Verkkonhaltija ei maksa vakuudelle tai ennakkomaksulle korkoa.

3.7. Vakuus tai ennakkomaksu voi olla määrältään enintään laskutuskauden alun ja verkkopalvelun keskeyttämisen (siten kuin se määräytyy kohtien 9.1-9.1.4 mukaan) välisen ajan verkkopalvelulaskun suuruinen. Verkkopalvelulasku lasketaan käyttäjän sähkökäytöstä tehdyn arvion mukaan. Arvio voidaan tehdä suurimman sähkökäytön ajanjakson mukaan.

3.8. Verkkonhaltija palauttaa vakuuden verkkosopimuksen päätyttyä välittömästi, kun loppulasku on maksettu ja mahdolliset muut käyttäjän velvoitteet suoritettu. Sopimuksen pysyessä voimassa vakuus palautetaan viimeistään kahden (kuluttajalle yhden) vuoden kuluttua sen antamisesta.

Vakuutta ei sopimuksen voimassa ollessa palauteta, jos käyttäjä on vakuudenpitoaikana laiminlyönyt maksujaan olennaisesti. Vakuutta tai sen osaa ei sopimuksen pysyessä voimassa tai päätyttyä kuitenkaan palauteta, mikäli verkkonhaltija voi vaatia koko vakuuden tai vakuuden osan käyttämistä käyttäjän muihin voimassa oleviin ja päättyneisiin verkkopalvelu- tai sähköntoimitussopimuksiin perustuvien erääntyneiden saataviensa, kertyneiden viivästyskorkojen ja kohtuullisten perimiskulujen kuittaamiseen. Ennakkomaksu käytetään erääntyvien maksujen suorittamiseen tässä kohdassa vakuuden palauttamiselle määritellyn ajan kuluessa.

3.9. Vakuuden luovuttamisesta tehdään kirjallinen vahvistus. Ennakkomaksusta voidaan mainita myös sopimuksen vahvistusilmoituksessa.

3.10. Verkkonhaltijalla on oikeus realisoida annettu vakuus parhaaksi katsomallaan tavalla erääntyneiden saataviensa suorittamiseksi.

3.11. Vakuuden tai ennakkomaksun luovuttamisen sijasta käyttäjä ja verkkonhaltija voivat sopia verkkosopimuksen mukaisten maksujen maksamisesta ennakoon. Palaamisesta tavanomaiseen maksuaikatauluun noudatetaan soveltuvin osin mitä kohdassa 3.8 on määrätty.

3.12. Tässä luvussa tarkoitettusta ennakkomaksusta tai kohdassa 3.11 tarkoitettusta ennakosta ei ole kyse, jos käyttäjä valitsee valittavissaan olevista erilaisista (verkkotuote- tai maksutapa-) vaihtoehdoista sellaisen, johon kuuluu etupainotteinen maksujärjestely.

#### **4. Sähkölaitteet**

4.1. Tämän luvun määräyksiin vedoten verkkonhaltija ei voi kieltäytyä sähkömarkkina-alueissa edellytetystä verkon kehittämisvelvollisuudesta.

4.2. Käyttäjä vastaa siitä, että käyttäjän laitteistot täyttävät jakeluverkkonhaltijan julkaisemat sähkölaitteistojen liittämistä koskevat tekniset vaatimukset sekä järjestelmävastaavan mahdollisesti asettamat järjestelmätekniset vaatimukset.

4.3. Sopijapuolten tulee huolehtia siitä, että heidän sähköasennuksensa, sähkölaitteistonsa ja sähkölaitteensa ovat säännösten ja määräysten edellyttämässä kunnossa. Sähköasennuksia, -laitteistoja ja -laitteita ei saa käyttää niin, että niistä aiheutuu vahinkoa tai häiriötä jakeluverkolle tai toisille käyttäjille. Sopijapuolten asennuksina, laitteistoina ja laitteina pidetään myös muita hänen vastuupiirissään olevia asennuksia, laitteistoja ja laitteita, esimerkiksi käyttäjän sellaisen vuokralaisen tai edelleenostajan, jolla ei ole verkkonhaltijan kanssa verkkosopimusta, asennuksia, laitteistoja ja laitteita.

4.4. Sähköä tuottavia laitteistoja ja laitteita ei saa kytkeä kiinteistön sähköverkkoon, kun kiinteistön sähköverkko on kytkettynä jakeluverkkoon, ennen kuin verkkonhaltija on antanut kytkennälle luvan.

4.5. Sähköasennukset tulee tehdä, tarkastaa ja liittää verkkoon sähköturvallisuutta koskevan lainsäädännön ja sen perusteella annettujen säännösten ja määräysten sekä alan standardien mukaisesti. Standardien puuttuessa verkkonhaltija voi antaa kansainväliseen käytäntöön ja hyvään

sähkölaitteistojen rakennus- ja käyttötapaan perustuvia suosituksia tai ohjeita käyttäjän laitteistojen ja laitteiden verkkoon liittämiseksi.

4.6. Käyttäjän tulee ilmoittaa verkonhaltijalle alla olevien kohtien 4.6.1 ja 4.6.2. mukaisista laitteistoista ja laitteista ennen niiden käyttöönottoa. Verkonhaltija antaa pyynnöstä käyttäjälle tämän tarvitsemia verkon ominaisuuksiin liittyviä tietoja.

4.6.1. Jos käyttäjän sähkölaitteiston tai -laitteen aiheuttamille verkkohäiriöille ei ole olemassa kyseiseen tapaukseen soveltuvia standardeja, verkonhaltija selvittää käyttäjän pyynnöstä, voidaanko laitteisto tai laite liittää kyseiseen verkkoon. Selvityspyynnön tekemistä suositellaan etenkin seuraavissa tapauksissa:

- sähkölaitteiston tai -laitteen kytkentävirta on suuri verrattuna pääsulakkeen kokoon;
- sähkölaitteiston tai -laitteenverkkoon kytketyminen tapahtuu usein;
- sähkölaitteiston tai -laitteen käyttö edellyttää verkonhaltijan erityistoimenpiteitä; tai
- sähkölaitteisto tai -laiteaiheuttaa merkittävää yliaaltovirtaa.

4.6.2. Ennakkoselvitystä vaativia laitteistoja tai laitteita ovat:

- Generaattorit ja muut jännitettä, energiaa tai oikosulkutehoa syöttävät laitteet:
  - Mm. tuuli-, aurinko-, vesi- ja bioenergialaitokset
- Maalämpöpumput
- Loissähkön kompensointilaitteet
- Hitsauslaitteet
- Kompressorit
- Suurehkot elektroniikkaohjatut laitteet
- Suurehkot suuntaajat tai taajuusmuuttajat
- Palvelinkeskukset
- Erilaiset moottorikäytöt, kuten pumppaamot

4.6.3. Usein käynnistyvät suuren käynnistysvirran tarvitsevat laitteet kuten pumput, kompressorit ja moottorit tulee varustaa sellaisella virran rajoituksella, ettei niiden käyttö ylitä verkkosopimuksessa tai liittymissopimuksessa määriteltyä sulakekoon mukaista maksimivirtaa tai sovittua maksimitehoa. Näiden ollessa eri kokoiset, pienempi määrittää ylärajan sähkönkäytölle.

4.7. Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen edellisissä (4.2 - 4.6) kohdissa tarkoitettujen säännösten, määräysten ja kirjallisten ohjeiden vastaisten asennustensa tai viallisten laitteistojen tai laitteidensa tai niiden käytön aiheuttaman 12. luvussa määritellyn vahingon samassa luvussa mainituin edellytyksin ja rajoituksin. Käyttäjän vastuu koskee myös sellaisia mainituista syistä muille käyttäjille aiheutuvia vahinkoja, jotka verkonhaltija joutuu korvaamaan muille käyttäjille. Käyttäjän korvausvelvollisuus on kuitenkin rajoitettu seuraavasti:

4.7.1. Käyttäjä on korvausvelvollinen vain, jos hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää asennustensa, laitteistojensa tai laitteidensa tai niiden käytön mahdollisesti aiheuttamista riskeistä ottaen huomioon hänen asiantuntemuksensa, käyttämänsä laitteen, laitteiston tai asennuksen ominaisuudet sekä verkonhaltijan hänelle mahdollisesti antama informaatio.

4.7.2. Kun sähkölaitteistossa tai -laitteessa on vika tai ominaisuus, jota käyttäjä ei ole voinut havaita, käyttäjä vastaa tällaisesta sähkölaitteistosta tai -laitteesta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja kustannuksista, jos hän jatkaa haittaa tuottavan laitteiston tai laitteen käyttämistä verkonhaltijan huomautuksesta huolimatta.

4.8. Sopijapuolten tulee ilmoittaa toisilleen toisen sähköasennuksissa, sähkölaitteistoissa ja sähkölaitteissa havaitsemistaan vioista ja häiriöistä. Sopijaosapuolten on, ilmoituksesta tiedon saatuaan, viipymättä ryhdyttävä toimiin tilanteen korjaamiseksi. Jollei ilmoitettu vika tai häiriö kuulu sopijaosapuolen korjausvelvollisuuden piiriin, sopijaosapuolen tulee ilmoittaa käsityksensä vastuutahosta ilmoituksen antajalle.

- 4.9. Mikäli käyttäjän ilmoittama vika tai häiriö kuuluu jonkun muun kuin verkonhaltijan korjausvelvollisuuden piiriin, verkonhaltijan on ilmoitettava tälle viasta tai häiriöstä.
- 4.10. Jos käyttäjän sähkölaitteistot tai -laitteet haittaavat toisten käyttäjien sähkökäyttöä tai verkonhaltijan mittaus- tai muiden järjestelmien toimintaa, verkonhaltijan tulee yhdessä käyttäjän kanssa määrittellä keinot haitan poistamiseksi. Verkonhaltija voi tällöin esimerkiksi rajoittaa laitteiston tai laitteen käytön tapahtuvaksi määräaikoina. Verkonhaltija voi kieltää laitteiston tai laitteen käytön vain, jos sen käyttö ei ole lainkaan mahdollista ilman, että siitä aiheutuu merkittävää haittaa muille käyttäjille tai verkonhaltijan mittaus- tai muille järjestelmille.
- 4.11. Jos jakeluverkonhaltijan hallinnassa oleva sähkölaitteisto tai -laite on käyttäjän tiloissa tai alueella, käyttäjän on järjestettävä jakeluverkonhaltijalle sopijapuolten hyväksymällä tavalla korvauksetta viivytyksetön pääsy sähkölaitteiston tai -laitteen luo mm. huolto-, tarkistus-, vianselvitys- tai korjaustöitä varten vuorokaudenajasta riippumatta.
- 4.12. Verkonhaltija ei vastaa käyttäjän laitteistojen tai laitteiden ominaisuuksista, vanhentumisesta, kulumisesta, rikkoutumisesta tai niiden yhteensopivuudesta jakeluverkon, käyttäjän oman verkon tai käyttäjän verkossa olevien muiden sähkölaitteistojen tai -laitteiden kanssa tai edellä mainittujen seikkojen aiheuttamista vahingoista, ellei vahinkoa ole aiheuttanut 11. luvussa tarkoitettu sähkön laatua koskeva virhe. Verkonhaltija ei myöskään vastaa käyttäjän asennuksien, laitteistojen tai laitteiden tai niiden suojauksien puutteellisuuksien aiheuttamista vahingoista.
- 4.13. Jos käyttäjä tarvitsee esimerkiksi laitteistojensa tai laitteidensa herkkyyden takia tavanomaisen verkkopalvelun mukaista sähköä laadultaan parempaa sähköä (vertaa kohta 11.4) tai sähkönsaannin keskeytyksettömyyttä (vertaa kohta 11.5), käyttäjän tulee ottaa yhteyttä verkonhaltijaan asian selvittämiseksi.

## **5. Sähköntuotantolaitteistoa koskevat erityisvaatimukset**

- 5.1. Tämän luvun määräyksiin vedoten verkonhaltija ei voi kieltäytyä sähkömarkkina-alaissa edellytetystä verkon kehittämisvelvollisuudesta.
- 5.2. Sähköntuotantolaitteistojen sähköturvallisuus
- 5.2.1. Sähköntuottajan sähköntuotantolaitteisto, sähköasennukset ja sähkölaitteistot eivät saa aiheuttaa vaaraa jakeluverkossa työskenteleville tai jakeluverkkoon liitetyille sähkökäyttäjille eikä häiritä muiden sähkökäyttäjien sähkölaitteistojen toimintaa.
- 5.2.2. Sähköntuotantolaitteisto ei saa jäädä syöttämään verkonhaltijan jakeluverkkoa tai sen osaa silloin kun jakeluverkkoa ei syötetä muualta.
- 5.2.3. Sähköntuotantolaitteisto on varustettava laitteilla, joilla se voidaan erottaa jakeluverkonhaltijan jakeluverkosta. Näiden laitteiden on oltava jatkuvasti jakeluverkonhaltijan käytettävissä ja lukittavissa, jotta jakeluverkossa tehtävät toimenpiteet voidaan tehdä turvallisesti.
- 5.3. Sähköntuotantolaitteiston valmistumisesta on ennen sen käyttöönottoa tehtävä jakeluverkonhaltijalle ilmoitus, johon liitetään mukaan asianmukaiset koestus- ja käyttöönottotarkastuspöytäkirjat. Sähköntuotantolaitteiston saa kytkeä jakeluverkkoon koestusta ja käyttöä varten vasta, kun jakeluverkonhaltija on antanut siihen luvan.
- 5.4. Käyttäjän tulee esittää jakeluverkonhaltijalle selvitys siitä, että sähköntuotantolaitteisto on sellaisessa kunnossa, että yhteen kytkemisestä ei aiheudu vaaraa tai häiriötä ja että se täyttää yksilöllisissä sopimusehdoissa esitetyt tekniset vaatimukset sekä järjestelmävastaavan asettamat järjestelmätekniset vaatimukset.
- 5.5. Sähköntuotantolaitteiston tulee soveltua jakeluverkossa käytettäväksi ottaen huomioon jakeluverkon ohjaus- ja suojausjärjestelmät. Jakeluverkonhaltija antaa sähköntuottajalle verkon ominaisuuksiin liittyviä tietoja verkkoon liittämiseksi. Sähköntuottajan tulee selvittää, onko hänen sähköntuotantolaitteistonsa kytkettävissä jakeluverkkoon sen ominaisuudet ja laitteiston käyttötapa huomioon ottaen.
- 5.6. Sähköntuotantolaitteistoon tehtävistä muutoksista tulee ilmoittaa verkonhaltijalle.



- 5.7. Mikäli sähköntuotantolaitteiston tekninen muutos edellyttää muutoksia jakeluverkkoon, vastaa sähköntuottaja jakeluverkonhaltijalle aiheutuneista kustannuksista liittymismaksuperiaatteiden mukaisesti.
- 5.8. Jos sähköntuotantolaitteiston tekninen muutos aiheuttaa muutoksen liittymän kokoon tai rakenteeseen, muutetaan liittymää koskevaa liittymissopimusta ja liittyjältä peritään muutoksesta aiheutuvat kustannukset liittymismaksuperiaatteiden mukaisesti.
- 5.9. Jakeluverkonhaltijalla on oikeus määrätä rajoituksia sähköntuotantolaitteiston käyttöön, jos jakeluverkon ominaisuudet, käyttö-, huolto- ja/tai kunnossapitotilanteet sitä vaativat.
- 5.10. Sähköntuotantolaitteistosta jakeluverkkoon siirrettävän sähkön tulee täyttää sähkön laatua koskevien standardien vaatimukset.
- 5.11. Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen edellisissä kohdissa (5.1-5.10) tarkoitettujen säännösten, määräysten, sopimusten ja kirjallisten ohjeiden vastaisten asennustensa tai viallisten laitteistojensa tai niiden käytön aiheuttaman vahingon soveltuvin osin näiden ehtojen luvussa 13 mainituin edellytyksin ja rajoituksin.
- 5.12. Sähköntuottaja vastaa sähköntuotantolaitteiston tai sähkölaitteistojen ominaisuuksista, vanhentumisesta, kulumisesta, rikkoutumisesta tai niiden yhteensopivuudesta jakeluverkon, sähköntuottajan oman verkon tai sähköntuottajan verkossa olevien muiden sähkölaitteiden tai -laitteistojen kanssa tai edellä mainittujen seikkojen aiheuttamista vahingoista. Jakeluverkonhaltija ei vastaa edellä mainituista vahingoista eikä sähköntuottajan asennuksien tai laitteistojen tai niiden suojausien puutteellisuuksien aiheuttamista vahingoista.

## **B. Mittaus, laskutus ja keskeyttäminen**

### **6. Sähkön mittaus ja mittauslaitteistot**

- 6.1. Vastuu sähkömarkkinoita koskevan lainsäädännön edellyttämän mittauksen järjestämisestä, mittautietojen lukemisesta, välittämisestä ja raportoinnista on verkonhaltijalla. Verkkosopimuksessa sovitaan mittauksen tarkemmasta järjestämisestä. Verkonhaltija vastaa mittauslaitteistosta ja mittauksen oikeellisuudesta, jollei muuta ole sovittu. Jos mittareita on useita, verkkosopimuksessa sovitaan, mitä mittaria tai mittareita käytetään verkkopalvelun laskutuksen ja taseselvityksen perusteena. Jos verkkopalvelun laskutuksen perusteena olevien mittarien lisäksi sähkönkäyttöpaikalla on muu mittari, joka mittaa käytön sisäistä jakaumaa, verkonhaltija ei lue tällaista mittaria tai järjestä sen mittaaman käytön taseselvitystä ilman eri sopimista ja eri korvausta.
- 6.2. Sähköntuottajan on otettava erikseen huomioon sähköntuotantolaitteistolla tuotetun ja sähköntuotantolaitteiston sisältävässä sähkönkäyttöpaikassa käytetyn energian mittaukselle lainsäädännössä asetettavat erityisvaatimukset.
- 6.3. Käyttäjän tulee korvauksetta sallia verkonhaltijan mittauksen ja mittautietojen siirron kannalta tarpeellisten laitteistojen asentamisen tiloihinsa sekä niiden säilyttämisen, huoltamisen, luennan ja muut tarpeelliset toimenpiteet tiloissaan.
- 6.4. Mittauslaitteiden tulee olla rakenteeltaan ja tarkkuudeltaan standardien ja yleisen käytännön mukaiset sekä täyttää sähkömarkkinoita koskevan lainsäädännön mukaiset vaatimukset.
- 6.5. Mittauslaitteistojen vioista vastaa se sopijapuoli, joka omistaa mittauslaitteet tai on tilannut mittauspalvelun muulta kuin verkkosopimuksen osapuolelta. Vastuu koskee myös vikojen selvittämistä, korjaamista ja vioista mahdollisesti johtuneiden tai johtuvien laskutusvirheiden oikaisemiseksi tarpeellisten tietojen antamista sähkömarkkinoita koskevien säännöksiä edellyttämille osapuolille sekä muille asianosaisille.
- 6.6. Mittauslaitteiden tarkistaminen on niistä vastaavan sopijapuolen vastuulla. Mittauslaitteet tarkastetaan siten kuin siitä on erikseen säädetty tai määrätty ja muutenkin tarpeen mukaan. Mittauslaitteista vastaavan sopijapuolen tulee tarkistuttaa mittauslaitteet, toisen sopijapuolen vaatimuksesta. Jos mittauksessa todettu virheprosentti on suurempi kuin kaksi kertaa mittarin tarkkuusluokka veloitukseen nähden määräävillä kuormituksilla, mittauslaitteista vastaava

sopijapuoli vastaa tarkistuksesta aiheutuneista kustannuksista. Muussa tapauksessa kustannuksista vastaa se, joka on tarkistusta vaatinut.

6.7. Mittauslaitteet voidaan tarkistuttaa kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön perusteella tarkistamiseen hyväksytyillä tarkistajilla tai sopijapuolten hyväksymällä muulla tarkistajalla. Vastuu tarkistuksen aiheuttamista kustannuksista määräytyy edellisessä kohdassa mainitun mukaisesti.

6.8. Verkonhaltija tarjoaa yleisen aikajaotuksen mukaisia mittauspalveluita valtioneuvoston asetuksen sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta (66/2009) mukaisesti. Yleisen aikajaotuksen mukaisia mittauspalveluita ovat tuntimittaukseen perustuva mittauspalvelu, yksiaikasiirron mittauspalvelu, yö- ja päiväenergiaan perustuva kaksiaikasiirron mittauspalvelu sekä talviarkipäiväenergiaan ja muuhun energiaan perustuva kausiaikasiirron mittauspalvelu. Näiden lisäksi verkkonhaltija voi tarjota rakenteeltaan muun tyyppisiin aikajaotuksiin perustuvia mittauspalveluita.

## **7. Mittarin luenta ja mittaustiedon siirto**

7.1. Käyttäjän tulee sallia pääsy mittarille, mittaustietojen lukeminen ja siirto mittauslaitteistolta sekä mittaustietojen käyttö sähkötaseiden selvityksen ja mittauksen vaatimalla tavalla siten kuin asiasta on määrätty tai on tarpeellista sovellettaviin lakeihin sekä viranomaisten määräyksiin ja ohjeisiin tai asiakassuhteisiin liittyvien veloitteiden noudattamiseksi.

7.2. Käyttäjän tulee sallia sähkön toimitusta ja sähkön laatua koskevien tietojen lukeminen ja siirtäminen mittauslaitteistolta ja niiden käyttö verkkonhaltijan verkon käyttööntoimintaa varten.

7.3. Käyttäjän tulee sallia verkkonhaltijan mittaustietojen siirtämiseksi tai muiden verkkotoimintaan perustuvien tiedonsiirtotarpeiden välittämiseksi tarpeellinen tiedonsiirto sähköverkossaan. Tällainen tiedonsiirto ei saa aiheuttaa kustannuksia eikä häiriötä sähkökäyttäjille. Käyttäjä ei myöskään saa myöhemmillä toimenpiteillään häiritä tai vaarantaa tämän kohdan mukaista aiemmin aloitettua verkkonhaltijan tiedonsiirtoa.

7.4. Jos mittauslaitteisto on tuntimittauslaitteisto, mittarilta siirretään kulutusta koskevat tiedot voimassa olevien määräysten mukaisesti. Verkonhaltijalla on oikeus arvioida mittaustiedot sähkönkäyttöpaikan aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen, jos mittaustiedot eivät ole saatavilla tuntimittauslaitteiston tilapäisen tiedonsiirto- tai laitteistohäiriön vuoksi.

7.5. Jos mittauslaitteisto on muu kuin tuntimittauslaitteisto, noudatetaan kohtia 7.5.1-7.5.6

7.5.1. Mittauslaitteisto on luettava vähintään neljä kertaa vuodessa.

7.5.2. Vähintään yksi luentakerta vuodessa kuuluu verkkonhaltijan vastuulle.

7.5.3. Käyttäjä on velvollinen kolme kertaa vuodessa ilmoittamaan verkkonhaltijalle kutakin verkkosopimuksen mukaista sähkönkäyttöpaikkaa koskevat mittauslukemat verkkonhaltijan sitä kirjallisesti pyytäessä. Tämä kohta ei koske käyttäjiä, jotka eivät käytännössä pääse lukemaan mittaria.

7.5.4. Käyttäjä ja verkkonhaltija voivat sopia tätä tiheämmästä mittarin luennasta ja siitä aiheutuneiden kohtuullisten kustannusten korvaamisesta verkkonhaltijalle.

7.5.5. Käyttäjän tulee sallia verkkonhaltijan valtuuttamien henkilöiden pääsy mittauslaitteistolle ja mittarin lukeminen. Mittari tulee lukea sellaisena aikana, ettei luennasta aiheudu käyttäjälle merkittävää haittaa.

7.5.6. Verkonhaltijalla on oikeus arvioida mittauslaitteiston lukema sähkönkäyttöpaikan aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen, jos mittauslaitteisto on sijoitettu paikkaan, johon verkkonhaltijalla ei ole pääsyä, eikä käyttäjä ole toimittanut verkkonhaltijan asettamassa kohtuullisessa määräajassa lukemaa verkkonhaltijan sitä pyydettyä.

7.6. Verkonhaltijan on huolehdittava mittauslaitteiston luennasta käyttäjän ilmoitettua myyjän vaihtumisesta. Verkonhaltijalla on oikeus arvioida muun kuin tuntimittauslaitteiston lukema sähkönkäyttöpaikan aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen myyjän vaihtuessa sähkönkäyttöpaikalla, jos käyttäjä ei ole toimittanut kohtuullisessa määräajassa lukemaa verkkonhaltijan sitä pyydettyä tai jos mittauslaitteisto on sijoitettu sellaiseen paikkaan, johon

käyttäjällä ei ole pääsyä. Arvion perustana voidaan käyttää myös myyjän vaihtumisen jälkeen tapahtunutta mittalaitteiston luentaa, jonka verkonhaltija on suorittanut ennen kuin käyttäjä on saanut loppulaskun aikaisemmalta myyjältä.

## **8. Laskutus ja maksujen suoritus**

8.1. Verkonhaltija laskuttaa käyttäjää verkkopalvelun käytöstä verkkosopimuksen ja kulloinkin voimassa olevien hinnastojen mukaisesti. Hinnastojen ja muiden sopimusehtojen muutoksia on käsitelty luvussa 15.

8.1.1. Jos sähkökäyttöpaikalla on tuntimittauslaitteisto tai muu etäluettava mittauslaitteisto, laskutus perustuu mitattuun (kohta 7.4 huomioiden) sähkökäyttöön, jollei muuta ole sovittu. Jos sähkökäyttöpaikan sähkökäytön mittaus perustuu muuhun kuin etäluettavaan mittauslaitteistoon, laskutus perustuu käyttäjän arvioituun sähkökäyttöön, jollei muuta ole sovittu. Arviolaskutus tasataan ilmoitetun tai luetun (kohta 7.5) mittarilukeman perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa (lukema- eli tasauslasku).

8.1.2. Laskutus voidaan perustaa arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään silloin, kun laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta tai jos käyttöpaikkaa ei ole varustettu mittauslaitteistolla. Laskutus voidaan perustaa arvioituun kulutukseen myös, jos sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaantumisen vuoksi tai jos mittautiedot eivät ole saatavilla etäluettavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi.

8.1.3. Verkonhaltija on velvollinen tarkistamaan arvioituun sähkökäyttöön perustuvaa laskutusta käyttäjän pyynnöstä, milloin arviolaskutuksen perusteina olevissa olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai milloin tarkistamiseen muuten on perusteltua aihetta. Verkonhaltija ilmoittaa arvion muutoksesta avoimen toimituksen myyjälle alalla noudatettavan käytännön mukaan.

8.2. Laskun sisällössä noudatetaan sähkömarkkinalakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä.

8.3. Laskun lähettämisen ja eräpäivän välillä on oltava vähintään kaksi viikkoa. Jos käyttäjä on muu kuin kuluttaja, sopijapuolet voivat sopia myös lyhyemmästä erääntymisajasta.

8.4. Käyttäjä on velvollinen maksamaan verkonhaltijan lähettämän laskun viimeistään siinä mainittuna eräpäivänä. Lasku lähetetään käyttäjän ilmoittamaan laskutusosoitteeseen. Käyttäjä on vastuussa laskun maksamisesta siitä riippumatta, mihin hän on pyytänyt laskun lähettämään.

8.5. Mahdollisista myöhästyneistä maksusuorituksista verkonhaltijalla on oikeus periä korkolain mukaista viivästyskorkoa. Jos laskun eräpäivä ja maksettava määrä on ennalta määrätty, viivästyskorkoa peritään eräpäivästä lukien. Jos kuluttajan laskun eräpäivää ja/tai maksettavaa määrää ei ole ennalta määrätty, viivästyskorkoa voidaan periä aikaisintaan 30 päivän kuluttua laskun lähettämisestä. Kirjallisen huomautuksen ja katkaisuvaroituksen lähettämisestä voidaan lisäksi periä voimassaolevan hinnaston mukainen kohtuullinen maksu.

8.6. Laskutus- ja mittausvirheen sekä mittarin luentavirheen johdosta verkonhaltijalla on oikeus lisäveloitukseen ja käyttäjällä oikeus hyvitykseen seuraavien kohtien mukaisesti:

8.6.1. Jos mittausvirhe on todettu suuremmaksi kuin kohdan 6.6 mukaan on hyväksyttävää, tämä otetaan huomioon laskutuksessa siten, että hyvitys tai lisäveloitus suoritetaan mittauslaitteiden tarkistukseen, käyttäjän eri aikoina todettuihin sähkökäyttömääriin sekä muihin tietoihin perustuvan verkonhaltijan arvion nojalla.

8.6.2. Sopijapuolet voivat vaatia kohdassa 8.6 mainittuihin virheisiin perustuvia saataviaan kolmen viimeksi kuluneen vuoden ajalta. Kolmen vuoden määräaika lasketaan virheen ilmoittamisesta toiselle sopijapuolelle.

8.6.3. Kuluttaja voi kuitenkin vaatia kohdassa 8.6 mainittuja saataviaan virheen koko vaikutusajalta — ei kuitenkaan kymmentä vuotta pidemmältä ajalta — jos virheen syntymisajankohta ja vaikutus laskutukseen voidaan jälkikäteen todeta.

8.6.4. Verkonhaltija vastaa myyjän sijasta käyttäjän laskutuksen korjaamisesta, jos

- laskutuksessa tapahtuneesta virheestä ja siitä asiakkaalle ilmoittamisesta on kulunut aikaa enemmän kuin kolme vuotta; tai
- asiakkaan ja myyjän välinen asiakassuhde on päättynyt aikaisemmin kuin kuusi viikkoa ennen virheen havaitsemista,

ja verkonhaltijan myyjälle laskutuksen perusteeksi antamat sähkökäyttötiedot ovat mittausrvirheen, mittarin luentavirheen tai verkonhaltijan myyjälle antamassa ilmoituksessa olleen muun virheen (ei kuitenkaan arviopoikkeaman) takia tapahtuneeseen sähkökäyttöön verrattuina virheelliset.

Tässä kohdassa tarkoitetun hyvityksen myyntihintana käytetään jakeluverkon vastuualueella toimitusvelvollisen myyjän sitä julkista sähkötuotetta tai -tariffia, joka parhaiten soveltuu käyttäjälle. Jos kyseessä kuitenkin on verkonhaltijan puolella oleva virhe ja käyttäjä esittää kohtuullisessa ajassa selvityksen sähkönhankintaansa kyseisenä aikana sovelletuista hinnoista, käytetään näitä hintoja.

8.6.5. Edellisten kohtien perusteella määräytyvälle lisäveloitukselle tai hyvitykselle ei suoriteta korkoa sen kertymisen ajalta. Lisäveloituksen maksamiselle on käyttäjälle myönnettävä kohtuullinen maksuaika. Jollei käyttäjä myönnettyssä ajassa maksa lisäveloituksesta aiheutunutta laskua, voidaan siitä tämän jälkeiseltä ajalta periä korkolain mukaista viivästyskorkoa.

8.7. Käyttäjä on velvollinen maksamaan myös siitä mitatusta tai todetusta verkkopalvelusta, joka on aiheutunut käyttäjän vastuupiirissä olevien sähköasennusten, sähkölaitteiden tai sähkölaitteistojen vioista.

## **9. Verkkopalvelun keskeyttäminen**

9.1. Verkonhaltija on oikeutettu keskeyttämään verkkosopimuksen tarkoittaman verkkopalvelun (käyttäjän sähkön saannin), jos käyttäjä olennaisesti laiminlyö verkonhaltijan saatavien suorittamisen tai on muuten olennaisesti laiminlyönyt verkkosopimukseen perustuvat velvollisuutensa.

9.1.1. Verkonhaltija lähettää käyttäjälle kirjallisen *huomautuksen* oikaista sopimusrikkomus eli maksaa eräntynyt saatava tai korjata muu laiminlyönti huomautuksessa asetetussa määräajassa, joka on vähintään kaksi viikkoa huomautuksen lähettämisestä. Jos käyttäjälle, joka on kuluttaja, lähetetään maksullinen huomautus, voidaan huomautus lähettää aikaisintaan kahden viikon kuluttua alkuperäisestä eräpäivästä. Jos käyttäjä ei huomautuksesta huolimatta oikaise sopimusrikkomusta asetetussa määräajassa, verkonhaltija lähettää käyttäjän laskutusosoitteeseen tai muuhun erikseen sovittuun osoitteeseen kirjallisen *katkaisuvaroituksen*. Katkaisuvaroituksesta käy ilmi verkkopalvelun keskeyttämisajankohta. Käyttäjän on oikaistava sopimusrikkomus ajoissa ennen ilmoitettua keskeyttämisajankohtaa välttyäkseen keskeytykseltä. Katkaisuvaroitus lähetetään käyttäjälle vähintään kahta viikkoa ennen verkkopalvelun keskeyttämistä. Keskeyttäminen voi tapahtua aikaisintaan viiden viikon kuluttua alkuperäisestä eräpäivästä tai siitä, kun käyttäjälle on ensimmäisen kerran ilmoitettu muusta sopimusrikkomuksesta ja sen oikaisemistarpeesta. Jos käyttäjälle, joka on kuluttaja, on lähetetty maksullinen huomautus, voi keskeyttäminen tapahtua aikaisintaan kuuden viikon kuluttua alkuperäisestä eräpäivästä.

9.1.2. Jos maksun laiminlyönti on johtunut käyttäjän maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut vakavan sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, verkkopalvelun saa keskeyttää aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua maksun eräpäivästä. Käyttäjän on ilmoitettava verkonhaltijalle laskun maksamisen esteenä olevasta seikasta heti, kun se on käyttäjän tiedossa ja, jos se on mahdollista, ennen laskun eräpäivää.

9.1.3. Kuluttajan tai asuinkiinteistön verkkopalvelu voidaan maksujen laiminlyönnin vuoksi keskeyttää vain, jos tällaisen käyttäjän suorittamatta oleva maksu on vähintään 250 euroa tai vanhimman maksamatta olevan laskun eräpäivästä on kulunut vähintään kolme kuukautta.

9.1.4. Verkkopalvelua ei saa maksujen laiminlyönnin vuoksi keskeyttää vakituisena asuntona käytettävästä rakennuksesta tai sen osasta, jonka lämmitys on riippuvainen sähköstä, lokakuun alun ja huhtikuun lopun välisenä aikana, ennen kuin on kulunut neljä kuukautta laiminlyödyn maksun eräpäivästä.

9.1.5. Jos käyttäjän maksun laiminlyönti aiheutuu ylivoimaisesta esteestä, ei verkkopalvelua voida keskeyttää niin kauan kuin este vallitsee.

9.2. Verkkopalvelu voidaan jäljempänä esitettävissä tapauksissa keskeyttää käyttäjään sopimussuhteesta olevasta myyjästä johtuvasta syystä.

9.2.1. Jos käyttäjän avoimen toimituksen myyjä laiminlyö verkkopalveluun tai tiedonsiirtoon liittyvät velvoitteensa verkonhaltijaa kohtaan taikka laiminlyö velvoitteensa tasevastuunsa täyttämiseen tai taseselvitykseen liittyen, verkonhaltijalla on oikeus keskeyttää verkkopalvelu. Tässä kohdassa tarkoitettujen myyjän velvoitteet määräytyvät mm. sähkömarkkinalain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, viranomaisien tai järjestelmävastuullisen antamien ohjeiden, alan yleisen käytännön tai erikseen sovitun mukaisesti.

9.2.2. Verkonhaltijalla on oikeus keskeyttää verkkopalvelu, jos avoimen toimituksen myyjän toiminta päättyy esimerkiksi konkurssiin.

9.2.3. Verkkopalvelua ei kohtien 9.2.1 ja 9.2.2 nojalla saa keskeyttää ennen kuin kymmenen (10) päivää on kulunut siitä, kun käyttäjälle on lähetetty ilmoitus verkkopalvelun keskeyttämisestä, jossa on mainittu keskeyttämisen peruste ja suorittamisajankohta. Ilmoitus sisältää myös kehotuksen käyttäjälle turvata sähkönsaantinsa tekemällä viipymättä toisen myyjän kanssa uusi myyntisopimus.

9.2.4. Kuluttajan verkkopalvelua ei saa keskeyttää ennen kuin kolme viikkoa on kulunut edellisessä kohdassa tarkoitetun ilmoituksen lähettämisestä.

9.2.5. Toimitusvelvollisuuden piirissä olevan käyttäjän verkkopalvelua ei saa keskeyttää ennen kuin Energiavirasto on määrännyt uuden toimitusvelvollisen myyjän.

9.2.6. Käyttäjä on velvollinen korvaamaan verkonhaltijalle tai tämän määräämälle kohtien 9.2.1-9.2.5. mukaisesta sähkömyynnistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

9.3. Jos käyttäjän avointa toimitusta koskeva sähkömyyntisopimus päättyy muusta kuin 9.2 kohdassa tarkoitetusta syystä ilman että uusi avoimen toimituksen sähkömyyntisopimus tulee voimaan, on verkonhaltijalla oikeus keskeyttää verkkopalvelu välittömästi. Verkonhaltijalla ei ole velvollisuutta tarkistaa myyjiltä saamiensa sähkömyyntisopimusten päättymistä koskevien ilmoitusten oikeellisuutta käyttäjältä tai muiltakaan tahoilta.

9.4. Verkkopalvelu voidaan keskeyttää myös käyttäjän pyynnöstä. Käyttäjän halutessa pyytämästään keskeytyksestä huolimatta ylläpitää mahdollisuuden verkkopalveluun käyttäjän on maksettava tästä ylläpidosta voimassa oleva maksu.

9.5. Jos verkkopalvelu keskeytetään myyjästä tai käyttäjästä johtuvasta syystä eikä 9.4 mukaisen pyynnön johdosta, käyttäjä ei vapaudu verkkosopimuksen ehtojen mukaisista maksu- tai muista velvollisuuksistaan verkonhaltijaa kohtaan.

9.6. Verkonhaltijalla on oikeus periä käyttäjältä kirjallisen huomautuksen ja katkaisuvaroituksen lähettämisestä sekä verkkopalvelun keskeyttämisestä ja jälleenkytkennästä voimassaolevan hinnaston mukainen kohtuullinen maksu.

9.7. Verkkopalvelua jatketaan sen jälkeen, kun keskeyttämisen aihe on poistettu. Verkonhaltija ei ole kuitenkaan velvollinen tekemään verkkopalvelun jälleenkytkentää ennen kuin käyttäjä on maksanut kirjallisesta huomautuksesta tai muista ilmoituksista sekä muista keskeytykseen ja jälleenkytkentään liittyvistä toimenpiteistä aiheutuneet maksut ja kustannukset sekä erääntyneet verkonhaltijan saatavat ja vaadittu vakuuden. Verkonhaltija ja käyttäjä voivat erikseen sopia, että verkkopalvelu aloitetaan uudelleen jo ennen kuin vaadittu vakuus erääntyy. Tällöin verkkopalvelu

voidaan keskeyttää välittömästi ilman erillistä ilmoitusta, jollei vakuutta ole määräpäivään mennessä maksettu.

9.8. Avoimen toimituksen myyjä saa vaatia verkkopalvelun keskeyttämistä verkkonhaltijalta, kun myyjällä on sähkönmyyntisopimuksen mukaan oikeus keskeyttää sähkönmyynti. Myyjä vastaa siitä, että hänen vaatimalleen keskeyttämiselle on laissa, sähkönmyyntisopimuksessa, muissa sopimuksissa tai määräyksissä mainittu peruste keskeyttämiselle. Jälleenkytkentä tapahtuu avoimen toimituksen myyjän toimeksiannosta. Jos myyntisopimus päättyy, jälleenkytkentä tapahtuu sitten, kun uusi myyjä on ilmoittanut sähkönmyynnin aloittamisesta.

9.9. Käyttäjällä ei ole oikeutta verkkopalvelun keskeyttämisestä johtuviin vaatimuksiin verkkonhaltijaa kohtaan, jos keskeyttämisen syynä ovat olleet käyttäjästä tai myyjästä johtuneet seikat.

9.10. Verkkonhaltijalla on oikeus keskeyttää sähköntuotantopaikkaa koskeva verkkopalvelu, jos sähköntuotantopaikan verkkopalvelua koskevan mittauksen takana olevan sähkökäyttöpaikan sähkönjakelu keskeytetään luvun 9 mukaisesti.

## **C. Verkkopalvelun viivästys, virhe, vahingonkorvaus sekä vakiokorvaus**

### **10. Verkkopalvelun aloittaminen ja viivästys**

10.1. Verkkopalvelu aloitetaan (eli sähkö kytketään käyttäjälle) erikseen sovitun ja näissä ehoissa mainittujen määräysten mukaisten edellytysten mukaan (ks. 2.3 ja 2.4). Verkkopalvelu voidaan aloittaa aikaisintaan 14 päivän kuluttua verkkosopimuksen tekemisestä, ellei muuta ole sovittu.

10.2. Jos verkkopalvelun aloittaminen viivästyy, verkkonhaltijan tulee viipymättä ilmoittaa käyttäjälle viivästyksen aiheuttanut näiden ehtojen mukainen hyväksyttävä syy tai aloittaa verkkopalvelu.

10.3. Jos verkkopalvelun aloittaminen viivästyy verkkonhaltijan vastuulla olevasta syystä johtuen, korvaa verkkonhaltija käyttäjälle viivästyksestä johtuvan vahingon 12. luvun mukaisesti ja siinä mainituin rajoituksin.

10.4. Verkkonhaltija vähentää tietoonsa tulleen viivästyksen ajalta kertyneen verkkopalvelumaksun asian selvittämisen jälkeen lähetettävästä laskusta. Jollei edellä mainittu menettely ole enää mahdollista esimerkiksi sopimussuhteen päättymisen takia, vähennettävä rahasumma palautetaan käyttäjälle.

10.4.1. Jos käyttäjä haluaa varmistaa kohdassa 10.4 tarkoitetun viivästyneeltä ajalta kertyneen maksun vähentämisen laskustaan, tulee hänen ilmoittaa tätä koskeva vaatimus verkkonhaltijalle. Tarvittaessa verkkonhaltija voi pyytää täydentämään vaatimusta kirjallisesti. Jollei vaatimus ole perusteeton, verkkonhaltija vähentää pidätettävän määrän asian selvittämisen jälkeen lähetettävästä ensimmäisestä laskusta.

### **11. Verkkopalvelun virhe**

11.1. Verkkopalvelussa on virhe, jos sähkön laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä on sovittu tai mitä voidaan katsoa sovitun. Verkkonhaltijan palvelussa on virhe myös silloin, kun kuluttajan laskutus on virheellinen tai viivästynyt sähkömarkkinalain 97 §:n mukaisesti.

11.1.1. Verkkonhaltija on pyydettyäessä velvollinen antamaan käyttäjälle tarpeelliset tiedot käyttäjän epäilemästä virheestä ja sen syistä.

11.1.2. Laskutuksen virheenä tai viivästyksenä ei pidetä sitä, jos verkkonhaltija perustaa laskutuksensa kohdan 8.1.2 mukaisesti arvioon.

11.2. Sähkön laatuvaatimuksia ja toimitustapaa (toimituksen keskeytyminen) koskevista poikkeuksista voidaan sopia kirjallisessa verkkosopimuksessa tai erillisellä kirjallisella sopimuksella.

- 11.3. Verkonhaltija ei tässä luvussa mainituin rajoituksin tai poikkeuksista sopimisin vapaudu sille sähkömarkkinalain mukaan kuuluvan verkon kehittämisvelvollisuuden noudattamisesta.
- 11.4. Verkkopalvelun laatua (laatupoikkeamia) arvioitaessa on seuraavat näkökohdat otettava huomioon:
- 11.4.1. Sähkön laatu määritetään liittämiskohdassa.
  - 11.4.2. Jollei toisin ole sovittu, verkkopalvelussa on virhe, jos sähkö ei laadultaan vastaa Suomessa noudatettavia standardeja. Näiden ehtojen voimaan tullessa käytettävä standardi on SFS - EN 50160.
  - 11.4.3. Kolmivaiheista sähköä koskevassa verkkopalvelussa yhden tai kahden vaiheen keskeytyminen voi olla kohdassa 11.5 tarkoitettu keskeytys.
- 11.5. Toimitustapaa arvioitaessa on otettava huomioon, että verkkopalvelulta ei voida edellyttää keskeytyksettömyyttä. Sähköverkko on alttiina erilaisille keskeytyksiä aiheuttaville luonnon- ja muille ilmiöille. Jollei toisin ole sovittu, verkkopalvelussa on virhe, jos verkkopalvelu on yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt eikä keskeytymistä (sähkökatkosta) voida pitää keskeytyksen syyn ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä. Verkkopalvelun keskeytymisestä johtuvaa virheellisyyttä arvioidaan kokonaisuutena.
- 11.6. Edellisen kohdan lisäksi toimitustapaa arvioitaessa otetaan huomioon mm. seuraavat kohdat:
- 11.6.1. Verkonhaltijalla on oikeus välittömästi tilapäisesti keskeyttää verkkopalvelu (katkaista sähkönjakelu), jos se on välttämätöntä ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi.
  - 11.6.2. Olennainen häiriö sähköntuotannossa, sähköverkkotoiminnassa tai valtakunnan rajan ylittävässä sähkön siirrossa tai muu verkonhaltijasta riippumaton syy (kuten sota- tai muu kriisitilanne, työtaistelu tai poikkeuksellinen luonnonolosuhde) voi aiheuttaa sellaisen häiriön sähkön saatavuudessa, että sähkön saanti voi joko kokonaan keskeytyä tai vähentyä niin, että verkonhaltija joutuu keskeyttämään verkkopalvelun käyttäjille tai säännöstelemään sähkön saantia.
  - 11.6.3. Jos verkonhaltija kahdessa edellisessä kohdassa mainituista syistä johtuen voi jakaa sähköä ja tarjota muita verkkopalveluja vain rajoitetusti, on verkonhaltijalla oikeus jakaa (säännöstellä) käytettävissä oleva sähkö käyttäjien kesken ottamalla huomioon yhteiskunnan yleiset elintärkeät tarpeet, mahdolliset viranomaismääräykset, voimassa olevat sähköpulan hallintaa koskevat suunnitelmat tai veloitteet ja vallitsevat olosuhteet ja keskeyttää muu verkkopalvelu tarpeen vaatiessa.
- 11.7. Verkkopalvelu voidaan tilapäisesti keskeyttää, jos se on välttämätöntä palvelun ylläpitämistä varten tarpeellisten laitteiden huollon, muutoksen, tarkastuksen, vian selvittämisen tai muun vastaavan syyn vuoksi. Keskeytys ei saa muodostua tarpeettoman pitkäaikaiseksi ja sen tulee mahdollisuuksien mukaan tapahtua sellaiseen aikaan ja siten, että siitä aiheutuu käyttäjille mahdollisimman vähän haittaa.
- 11.8. Edellisessä kohdassa mainitusta syystä johtuvasta keskeytymisestä, josta verkonhaltija on ennalta tietoinen, tiedotetaan riittävästi. Jos tässä kohdassa tarkoitettua keskeytyksestä ei tiedoteta riittävästi tai keskeytyksen jälkeinen jälleenkytkentä aiheuttomasti viivästyy ennalta ilmoitetusta, on kyseessä kuitenkin verkkopalvelun virhe.
- 11.9. Keskeytyksen katsotaan alkaneen siitä, kun verkonhaltija on saanut siitä tiedon tai hänen voidaan katsoa olleen siitä tietoinen.
- 11.10. Käyttäjän tulee varautua siihen, että verkkopalvelu ei ole keskeytyksetöntä. Käyttäjän tulee ottaa huomioon laitteistojensa ja laitteidensa käyttöolosuhteet ja varmistaa laitteistojensa ja laitteidensa asianmukainen sähkön saanti, jos käyttäjä tarvitsee esimerkiksi laitteistojensa tai laitteidensa herkkyyden takia tavanomaisen verkkopalvelun mukaista sähköä laadultaan parempaa sähköä tai sähkön saannin keskeytyksettömyyttä.

11.11. Verkonhaltija ei välttämättä saa järjestelmistään automaattisesti tietoa yksittäisen sähkökäyttöpaikan tai alueen sähköjakelun keskeytyksistä, vaan käyttäjän tulee ilmoittaa näistä verkonhaltijalle.

11.11.1. Mikäli verkonhaltija saa aina tiedon yksittäisen sähkökäyttöpaikan tai alueen sähköjakelun keskeytyksistä automaattisesti, tulee verkonhaltijan kertoa tästä asiakkaalle.

11.11.2. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä antaa käyttäjälle tarkempaa tietoa siitä, miten verkonhaltija saa tiedon sähköjakelun keskeytyksestä omista järjestelmistään.

11.12. Käyttäjän on viipymättä ilmoitettava havaitsemastaan verkkopalvelun virheestä, virheen uhasta tai siitä, että hänen käsityksensä mukaan verkkopalvelussa on virhe, verkonhaltijalle. Ilmoitusta ei tarvita, mikäli on ilmeistä, että verkonhaltija on virheestä, sen uhasta tai käyttäjän käsityksestä muutoin tietoinen.

11.13. Verkonhaltijan tulee viipymättä siitä, kun sille on ilmoitettu virheestä tai kun se on muutoin tullut virheestä tietoiseksi, selvittää virheen syy ja korjata virhe.

11.14. Jos verkkopalvelussa on virhe, verkonhaltija on velvollinen korvaamaan käyttäjälle tästä syystä aiheutuneen vahingon 12. luvun mukaisesti.

11.15. Verkkopalvelun virheen johdosta käyttäjällä on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen.

11.15.1. Jos virhe perustuu verkkopalvelun keskeytymiseen, hinnanalennuksen määrä on vähintään neljä prosenttia (4 %) käyttäjän kyseisen sähkökäyttöpaikan arvioidusta vuosittaisesta verkkopalvelumaksusta. Jos käyttäjä on muu kuin kuluttaja, hinnanalennusten laskemisessa em. 4 %:n sääntöä käytetään enintään 350 euron määrään saakka käyttäjää kohti vuodessa. Hinnanalennus on aina kuitenkin vähintään virhettä vastaava. Jos käyttäjälle maksetaan verkkopalvelun keskeytymisen johdosta vakiokorvaus luvun 14 mukaan, hänellä ei ole oikeutta tässä kohdassa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

11.16. Verkonhaltija vähentää tietoonsa tulleen virheen johdosta tehtävän hinnanalennuksen seuraavasta laskusta tai palauttaa hinnanalennuksen käyttäjälle noudattaen vastaavasti mitä kohdissa 10.4 ja 10.4.1 on määrätty.

11.17. Käyttäjällä on aina oikeus esittää verkkopalvelun virheeseen perustuvat vaatimuksensa verkonhaltijalle. Vaatimus on esitettävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun käyttäjä havaitsi verkkopalvelun virheen, taikka hänen olisi pitänyt se havaita, ja hänellä oli vaatimusten esittämiseksi tarvittavat tiedot verkonhaltijasta.

11.18. Verkonhaltija ei vastaa virheestä, jos hän kohtuullisessa ajassa vaatimuksesta tiedon saatuaan ilmoittaa käyttäjälle virheestä vastuussa olevan myyjän, joka ottaa vastattavakseen virheestä aiheutuvan vahingonkorvauksen tai hinnanalennuksen.

## **12. Vahingonkorvaus**

12.1. Verkonhaltija korvaa käyttäjälle näissä ehdoissa määritellystä verkkopalvelun viivästyksestä tai virheestä aiheutuneen vahingon tässä luvussa mainituin perustein ja rajoituksin.

12.2. Viivästyksestä aiheutunutta vahinkoa ei korvata, jos verkonhaltija osoittaa, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon verkkosopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

12.3. Jos viivästys johtuu kolmannesta tahosta, jota verkonhaltija on käyttänyt verkkosopimuksen täyttämässä, verkonhaltija vapautuu korvausvelvollisuudestaan vain, jos tämä kolmas taho olisi kohdan 12.2 mukaan vapaa vastuusta.

12.4. Käyttäjällä on oikeus saada korvaus välillisestä vahingosta vain, jos viivästys tai virhe aiheutuu verkonhaltijan puolella olevasta huolimattomuudesta. Jos käyttäjä ei ole kuluttaja eikä muuta ole sopijapuolten välillä sovittu, on verkonhaltijan vahingonkorvauksen enimmäismäärä aiheutuneiden välillisten vahinkojen osalta kuitenkin määrä, joka vastaa käyttäjän yhden vuoden verkkopalvelumaksujen yhteismäärää, kuitenkin enintään 8.500 euroa. Jos verkonhaltija on



syyllystynyt tahallisuuteen tai törkeään huolimattomuuteen, vahingonkorvauksen enimmäismäärän rajoitusta ei sovelleta.

12.5. Välillisenä vahinkona pidetään näissä ehdoissa:

12.5.1. ansionmenetystä, joka käyttäjälle aiheutuu viivästyksen tai virheen tai niistä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;

12.5.2. vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;

12.5.3. sähkökäyttöpaikan käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä muuta siihen rinnastettavaa olennaista haittaa;

12.5.4. muun käyttäjän kuin kuluttajan kärsimää omaisuusvahinkoa, joka johtuu verkkopalvelun virheestä aiheutuneesta käyttäjän laitteen tai laitteiston toiminnan häiriöstä tai pysähtymisestä tai käyttäjän toiminnan keskeytymisestä, tai samasta syystä aiheutunutta taloudellista seurannaisvahinkoa tai tappiota; ja

12.5.5. muuta samankaltaista vaikeasti ennakoitavaa vahinkoa.

12.6. Kuluttaja on oikeutettu saamaan korvauksen myös perheelleen tai perheenjäsenelleen sattuneesta vahingosta samoin perustein kuin itselleen sattuneesta vahingosta.

12.7. Käyttäjälle korvataan edellä kohdassa 12.5.4 sanotusta huolimatta vahinko, joka on aiheutunut käyttäjän pääasiassa yksityiseen kulutukseensa käyttämälle omaisuudelle. Samoin korvataan edellisessä virkkeessä mainittu vahinko suoraan sellaiselle kuluttajan asemassa olevalle henkilölle, joka ei ole itse sopimussuhteessa verkonhaltijaan, vaan hankkii verkkopalvelun käyttäjältä.

Vastaavaa korvausta ei suoriteta käyttäjälle.

12.8. Sopijapuolen tulee vahingon estämiseksi, sen sattuessa tai sen uhatessa aina ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi, joita häneltä voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää. Jos käyttäjä omalla toiminnallaan aiheuttaa vahingon, ei verkonhaltijalla ole velvollisuutta korvata sitä. Vahinko, joka on aiheutunut sopijapuolelle näiden ehtojen mukaan korvattavan vahingon rajoittamisesta, on korvattava.

12.9. Jos sopijapuoli laiminlyö velvollisuutensa ryhtyä kohtuullisiin toimenpiteisiin vahinkonsa rajoittamiseksi, hän saa itse vastata vahingosta tältä osin. Mikäli käyttäjän laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä, voidaan käyttäjän vastattavaksi jäävää osaa tältä osin kuitenkin alentaa.

12.10. Verkonhaltija ei ole velvollinen korvaamaan näiden ehtojen nojalla sellaista vahinkoa, joka tulee korvattavaksi käyttäjälle tai muulle taholle muulla perusteella, kuten liittymän kytkemisen viivästymisen johdosta.

### **13. Sähköntuotantolaitteistosta johtuva virhe ja vahingonkorvaus**

13.1. Sähköntuotannon virhe

13.1.1. Sähköntuotannossa on virhe, jos verkkoon syötetyn sähkön laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä on sovittu tai mitä voidaan katsoa sovitun tai jos sähköntuotantolaitteistoa tai sähkölaitteistoa ei käytetä tai hoideta sopimuksenmukaisesti.

13.1.2. Sopijapuoli on pyydettäessä velvollinen antamaan toiselle sopijapuolelle tarpeelliset tiedot tämän epäilemästä virheestä ja sen syistä.

13.1.3. Sopijapuolen on viipymättä ilmoitettava havaitsemastaan virheestä, virheen uhasta tai siitä, että hänen käsityksensä mukaan kysymyksessä on virhe, toiselle sopijapuolelle.

13.1.4. Sopijapuolen tulee viipymättä siitä, kun sille on ilmoitettu hänen puolellaan olevasta virheestä tai kun se on muutoin tullut kyseisestä virheestä tietoiseksi, selvittää virheen syy ja korjata virhe.

13.2. Sähköntuotantoa koskevat vahingonkorvaukset

13.2.1. Sähköntuottaja korvaa verkonhaltijalle näissä ehdoissa määritellystä sähköntuotannon virheestä tai sopimuksen rikkomisesta aiheutuneen vahingon näissä ehdoissa mainituin perustein ja rajoituksin.

13.2.2. Sähköntuottaja on kuitenkin korvausvelvollinen vain, jos tuottaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, ottaen huomioon hänen asiantuntemuksensa, laitteidensa käytön verkonhaltijalle aiheuttamista riskeistä.

13.2.3. Mikäli sähköntuottajan laitteissa on vika tai ominaisuus, jota tuottaja ei ole havainnut eikä hänen olisi pitänytkaan havaita, tuottaja vastaa verkonhaltijalle aiheutuneista vahingoista, jos tuottaja jatkaa viallisen laitteen käyttämistä verkonhaltijan huomautuksesta huolimatta.

13.2.4. Verkonhaltijalla on oikeus saada korvaus välillisestä vahingosta vain, jos virhe aiheutuu sähköntuottajan puolella olevasta huolimattomuudesta. Välillinen vahinko on määritelty kohdassa 12.5.

13.2.4.1. Välillisenä vahinkona pidetään lisäksi verkonhaltijan muille jakeluverkkoon liittyneille käyttäjille maksamia korvauksia, jotka aiheutuvat sähköntuotannon virheestä.

13.2.4.2. Mikäli sähköntuotantolaitteiston nimellisteho on enintään 100 kilovolttiampeeria, on vahingonkorvauksen enimmäismäärä aiheutuneiden välillisten vahinkojen osalta enintään 8.500 euroa, jos muuta ei ole sopijapuolten välillä sovittu.

13.2.4.3. Mikäli sähköntuotantolaitteiston nimellisteho on suurempi kuin 100 kilovolttiampeeria, on vahingonkorvauksen enimmäismäärä aiheutuneiden välillisten vahinkojen osalta enintään 8.500 euroa jokaista jakeluverkkoon liittyntä käyttäjää kohtaan, joita kohtaan jakeluverkonhaltija on korvausvelvollinen sähköntuotannon virheen vuoksi, jos muuta ei ole sopijapuolten välillä sovittu. Tämän kohdan mukaisen vahingonkorvauksen enimmäismäärä on enintään 150.000 euroa, jos muuta ei ole sopijapuolten välillä sovittu.

13.2.4.4. Jos sähköntuottaja on syyllistynyt tahallisuuteen tai törkeään huolimattomuuteen, vahingonkorvauksen enimmäismäärän rajoitusta ei sovelleta.

## **14. Verkonhaltijan vakiokorvausvelvollisuus**

14.1. Tätä lukua ei sovelleta sähköntuottajaan eikä sähköntuotantopaikkaan.

14.2. Käyttäjällä on ilman eri vaatimusta oikeus verkkopalvelun yhtäjaksoisen keskeytymisen perusteella vakiokorvaukseen, jos verkonhaltija tai myyjä, joka myy sähköä käyttäjille kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon kautta, ei osoita, että verkkopalvelun keskeytyminen johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottavan huomioon toiminnassaan ja jonka seurauksia hän ei kaikkea huolellisuutta noudattaen olisi voinut välttää tai voittaa.

14.3. Vakiokorvauksen perusteena on aina verkonhaltijan tuottamasta verkkopalvelusta johtuva keskeytystapahtuma. Jos keskeytys on johtunut kantaverkossa tai suurjännitteisessä jakeluverkossa tapahtuneesta häiriöstä tai keskeytyksestä tai aiheutunut ulkopuolisten tahojen toiminnasta, käyttäjällä ei ole oikeutta vakiokorvaukseen. Jos keskeytys on johtunut käyttäjän sähkölaitteista, verkonhaltija ei ole velvollinen suorittamaan vakiokorvausta kyseiselle käyttäjälle eikä muillekaan käyttäjille, jotka ovat kyseisen keskeytyksen vaikutuspiirissä.

14.4. Vakiokorvauksen määrä on käyttäjän vuotuisesta verkkopalvelumaksusta:

- 1) 10 prosenttia, kun keskeytyksen aika on ollut vähintään 12 tuntia mutta vähemmän kuin 24 tuntia;
- 2) 25 prosenttia, kun keskeytysaika on ollut vähintään 24 tuntia mutta vähemmän kuin 72 tuntia;
- 3) 50 prosenttia, kun keskeytysaika on ollut vähintään 72 tuntia mutta vähemmän kuin 120 tuntia;
- 4) 100 prosenttia, kun keskeytysaika on ollut vähintään 120 tuntia mutta vähemmän kuin 192 tuntia;
- 5) 150 prosenttia, kun keskeytysaika on ollut vähintään 192 tuntia mutta vähemmän kuin 288 tuntia; sekä
- 6) 200 prosenttia, kun keskeytysaika on ollut vähintään 288 tuntia.

14.5. Käyttäjälle verkkopalvelun keskeytymisen johdosta kalenterivuoden aikana maksettavien vakiokorvausten määrä on enintään 200 prosenttia vuotuisesta siirtopalvelumaksusta tai 2000 euroa. Yksittäisen verkkopalvelun keskeytyksen osalta maksettavan vakiokorvauksen enimmäismäärä on kuitenkin aina enintään 2 000 euroa. Vakiokorvauksen enimmäismäärä voidaan tarkistaa valtioneuvoston asetuksella rahanarvon muutosta vastaavasti.

14.6. Verkonhaltija määrittää vakiokorvauksen suuruuden sähkökäyttöpaikan vuosikulutusarvion perusteella.

14.7. Jos käyttäjälle maksetaan verkkopalvelun keskeytymisen johdosta vakiokorvaus, hänellä ei ole oikeutta kohdassa 11.15 säädettyyn hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

14.8. Vakiokorvauksen maksamisesta ei saa sopimuksin poiketa käyttäjän vahingoksi.

14.9. Käyttäjällä on oikeus vakiokorvaukseen ilman eri vaatimusta, mikäli verkonhaltija on ollut tietoinen vakiokorvaukseen oikeuttavasta sähköntoimituksen keskeytyksestä. Käyttäjällä on kuitenkin aina myös oikeus esittää verkkopalvelun keskeytymiseen perustuvat vaatimuksensa verkonhaltijalle. Vaatimus on esitettävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun käyttäjä havaitsi verkkopalvelun keskeytymisen, taikka hänen olisi pitänyt se havaita ja hänellä on vaatimusten esittämiseksi tarvittavat tiedot verkonhaltijasta.

14.10. Verkonhaltija vastaa verkkopalvelun keskeytymisestä käyttäjälle. Verkonhaltija vastaa verkkopalvelun keskeytymisestä verkossaan tämän lisäksi myös käyttäjälle, joka ostaa sähkönsäntänsä hänen jakeluverkkoonsa liittyneen kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon kautta, jollei verkonhaltija kohtuullisessa ajassa vaatimuksesta tiedon saatuaan ilmoita käyttäjälle myyjää, joka ottaa vastattavakseen verkkopalvelun keskeytymiseen perustuvan vakiokorvauksen.

14.11. Vakiokorvaukseen oikeuttavien ehtojen täyttyminen ei tarkoita, että verkkopalvelussa olisi kohdan 11 mukainen virhe.

## **D. Sopimusehtojen muuttaminen, sopimuksen siirto ja päättymisen**

### **15. Sopimusehtojen ja hintojen muuttaminen**

15.1. Sopijapuolet voivat yhdessä sopia yksilöllisen verkkosopimuksen muuttamisesta. Jos muuta ei ole sovittu, noudatetaan mitä kohdissa 2.6-2.6.5 on määrätty.

15.2. Sähkönsiirron ja sähkönsiirron maksujen korottamisessa noudatetaan lisäksi mitä sähkömarkkinalain 26 a §:ssä on säädetty.

15.3. Verkonhaltijalla on:

- oikeus muuttaa verkkosopimuksen sopimusehtoja ja hintoja, jos syynä on verkkopalveluun liittyvien pääomakustannusten tason, kuten korkokustannusten muutos, verkon kehittämiseen liittyvien investointitarpeiden muutos tai verkostoon sidotun pääoman poisto- tai takaisinmaksuajan muutos, joka ei johdu verkonhaltijasta; ja
- oikeus muuttaa verkkosopimuksen sopimusehtoja ja hintoja, jos syynä on verkonrakennus- tai ylläpitokustannusten muutokset, verkonhaltijan muille verkonhaltijoille suoritettavien maksujen muutokset, häviösähkönsiirron hankintakustannusten muutokset, muiden kuin verkon rakentamiseen tai ylläpitoon mutta verkkopalveluun liittyvien työvoima- tai muiden toimintakustannusten muutokset, verkkopalvelun tarjoamiseksi tarpeellisten muiden palvelujen tuottamisen kustannusten muutokset tai verkkopalveluun kohdistuvien velvoitteiden muutokset; ja
- oikeus muuttaa verkkosopimuksen hintoja siten, että hinnoittelu muutoksen jälkeenkin vastaa sähkömarkkinalain 24 § 2 momentin mukaisen kohtuullisen hinnoittelun vaatimuksia.

Tämän kohdan perusteella verkkosopimusta ei voida muuttaa niin, että verkkosopimuksen sisältö siitä olennaisesti muuttuisi.

15.4. Verkonhaltijalla on oikeus muuttaa hintoja ja muita sopimusehtoja, jos muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen tai viranomaisen päätökseen, jota verkkohaltija ei ole voinut ottaa lukuun verkkosopimusta tehtäessä.

15.5. Verkonhaltija voi muuttaa hintoja ja muita sopimusehtoja myös sellaisen lainsäädännön muutoksen tai viranomaisen päätöksen perusteella, joka on ollut sopimusta tehtäessä tiedossa, edellyttäen, ettei muutos olennaisesti muuta verkkosopimuksen hintoja tai muuta sisältöä.

15.6. Jos verkkohaltijan vastuualue muuttuu, verkkohaltijalla on oikeus muuttaa verkkopalvelujen hintoja tai muita sopimusehtoja yhtenäisen hinnoittelun toteuttamiseksi. Yksittäisten käyttäjien maksuihin merkittäviä muutoksia aiheuttavat hintamuutokset tulee toteuttaa Energiaviraston ennen uuden hinnoittelun käyttöönottoa hyväksymän siirtymäajan kuluessa.

15.7. Verkonhaltijalla on lisäksi oikeus muuttaa sopimusehtoja ja hintoja, jos muutokseen on erityistä syytä,

- olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta;
- vanhentuneiden sopimus- tai hinnoittelujärjestelyjen uudistamisen takia tai
- energian säästämiseksi tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamiseksi.

15.8. Verkonhaltijalla on oikeus vaihtaa käyttäjän vanhentunut verkkopalvelutuote toiseen tuotehinnastossa olevaan käyttäjälle soveltuvaan verkkopalvelutuotteeseen kohtuullisen siirtymäajan puitteissa. Verkonhaltijan on lähetettävä käyttäjälle tuotteen lakkautussuunnitelma, josta käy ilmi miten ja millä aikataululla vanhentunut tuote lakkautetaan. Suunnitelma on lähetettävä käyttäjälle kohtuullisessa ajassa ennen muutosta.

15.9. Verkonhaltijalla on oikeus sellaisiin vähäisiin sopimusehtojen muutoksiin, jotka eivät vaikuta sopimussuhteen keskeiseen sisältöön.

15.10. Verkonhaltijan on lähetettävä käyttäjälle ilmoitus siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien hinnat tai muut sopimusehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste. Jos perusteena on muu syy kuin lainsäädännön muutos tai viranomaisen päätös, muutos saa tulla voimaan aikaisintaan kahden viikon, kuluttajien osalta kuukauden, kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Ilmoitus lähetetään käyttäjän laskutusosoitteeseen tai muuhun erikseen sovittuun osoitteeseen, ja se voi sisältyä esimerkiksi käyttäjälle tulevaan laskuun.

15.11. Jos muutoksen perusteena on lainsäädännön muuttuminen tai viranomaisen päätös, on verkkohaltijalla oikeus toteuttaa muutos siitä päivästä lukien kun muutos tai päätös tuli voimaan. Muutos voidaan toteuttaa myöhemminkin verkkohaltijan määräämänä ajankohtana, jollei kyseessä ole muutos käyttäjän eduksi. Verkonhaltijan on ilmoitettava näillä perusteilla tehtävistä muutoksista mahdollisimman pian.

## **16. Verkkosopimuksen siirto**

16.1. Käyttäjä ei voi siirtää verkkosopimusta kolmannelle.

16.2. Verkonhaltija on oikeutettu siirtämään verkkosopimuksen toiselle verkkohaltijalle. Verkkosopimuksen ehtoja ei voida siirron yhteydessä muuttaa, jollei kohdasta 15.6 muuta johdu. Uuden verkkohaltijan on ilmoitettava siirrosta käyttäjälle viimeistään ensimmäisen laskun yhteydessä.

## **17. Verkkosopimuksen päättymisen**

17.1. Liittymissopimuksen päättyessä päättyvät myös liittymissopimuksen mukaista sähkönkäyttöpaikkaa koskevat verkkosopimukset.

17.2. Määräaikainen verkkosopimus päättyy määräajan umpeuduttua tai purkamisen johdosta. Kuluttajalla on kuitenkin oikeus irtisanoa myös määräaikainen verkkosopimus kuten toistaiseksi voimassa olevan verkkosopimus.

17.3. Toistaiseksi voimassa oleva verkkosopimus päättyy irtisanomisen tai purkamisen johdosta.

17.4. Käyttäjä saa aina irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan verkkosopimuksen päättymään kahden viikon irtisanomisajalla.

17.5. Käyttäjällä on 15 päivän ajan (kuluttajalla 30 päivän ajan) ehtojen tai hintojen muutoksesta tai verkkosopimuksen siirrosta tiedon saatuaan oikeus irtisanoa verkkosopimus päättyväksi ilman irtisanomisaikaa. Tällöin muutetut ehdot tai hinnat eivät koske käyttäjää, ellei muutos johdu viranomaisen päätöksestä tai lainsäädännön muutoksesta.

17.6. Verkonhaltija ei voi irtisanoa kuluttajan verkkosopimusta. Muun käyttäjän verkkosopimuksen verkonhaltija voi irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisajalla, jos verkkosopimuksen pitäminen voimassa on lainsäädännön muutoksen tai olosuhteiden olennaisen muutoksen takia hänen kannaltaan kohtuutonta.

17.7. Käyttäjä saa purkaa verkkosopimuksen, jos verkkopalvelun alkaminen on viivästynyt tai verkkopalvelu on ollut keskeytyneenä yli vuorokauden edellyttäen, että viivästys tai keskeytys johtuu verkonhaltijan puolella olevasta muusta syystä kuin ylivoimaisesta esteestä.

17.8. Verkonhaltijalla on oikeus purkaa verkkosopimus,

17.8.1. jos käyttäjä on olennaisesti rikkonut verkkosopimukseen perustuvia velvoitteitaan eikä sopimusrikkomusta ole oikaistu verkonhaltijan kirjallisesti ilmoittamassa kohtuullisessa määräajassa;

17.8.2. jos käyttäjä on syyllistynyt sähkön anastamiseen tai verkonhaltijan tai myyjän vastuulla olevien laitteiden tahalliseen vahingoittamiseen; tai

17.8.3. jos sähkönjakelu tai -toimitus sähkönkäyttöpaikkaan on keskeytetty käyttäjän maksu- tai muun sopimuslaiminlyönnin takia ja keskeytys on kestänyt vähintään kuukauden, tai mikäli keskeytystä ei ole voitu toteuttaa käyttäjästä johtuvasta syystä ja keskeytyksen edellytysten täyttymisestä on kulunut vähintään kuukausi.

17.9. Kuluttajan maksuviivästyksen johdosta verkkosopimus voidaan purkaa vain kohdan 17.8.3 mukaisessa tilanteessa.

17.10. Verkonhaltija lähettää käyttäjälle ja tämän avoimen toimituksen myyjälle kirjallisen ilmoituksen verkkosopimuksen purkamisesta, jossa mainitaan purkuperuste ja verkkosopimuksen päättymisaika.

## **18. Vastuutahot**

18.1. Sopijapuolet ovat vastuussa toisilleen verkkosopimuksen mukaisista velvoitteista.

18.2. Käyttäjä vastaa verkkosopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa rikkomisesta aiheutuvista vahingoista kolmansille osapuolille.

18.3. Sopijapuolet vastaavat myös muiden kuin 4. luvussa mainittujen vastuupiirissään olevien tahojen toiminnasta, asennuksista ja laitteista.

18.4. Käyttäjällä on aina oikeus esittää 11. luvun mukaiseen verkkopalvelun virheeseen ja 14. luvun mukaiseen verkkopalvelun keskeytymiseen perustuvat vaatimuksensa verkonhaltijalle. Vaatimus on esitettävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun käyttäjä havaitsi verkkopalvelun virheen tai keskeytymisen taikka hänen olisi pitänyt se havaita ja hänellä oli vaatimusten esittämiseksi tarvittavat tiedot verkonhaltijasta.

18.5. Verkonhaltija vastaa 11. luvussa tarkoitettusta verkkopalvelun virheestä käyttäjälle.

Verkonhaltija ei vastaa virheestä, jos hän kohtuullisessa ajassa vaatimuksesta tiedon saatuaan ilmoittaa käyttäjälle virheestä vastuussa olevan myyjän, joka ottaa vastattavakseen virheestä aiheutuvan vahingonkorvauksen tai hinnanalennuksen.

18.6. Verkonhaltija vastaa 14. luvussa tarkoitettusta verkkopalvelun keskeytymisestä käyttäjälle. Verkonhaltija vastaa verkkopalvelun keskeytymisestä verkossaan tämän lisäksi myös käyttäjälle, joka ostaa sähkön hänen jakeluverkkoonsa liittyneen kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon kautta, jollei verkonhaltija kohtuullisessa ajassa vaatimuksesta tiedon saatuaan ilmoita käyttäjälle myyjää, joka ottaa vastattavakseen verkkopalvelun keskeytymiseen perustuvan vakiokorvauksen.

## **19. Riitojen ratkaiseminen**

19.1. Kuluttajalla on oikeus saattaa tämän verkkosopimuksen tulkinnasta aiheutuneet erimielisyydet kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi ([www.kuluttajariita.fi](http://www.kuluttajariita.fi)). Ennen ratkaisupyynnön tekemistä kuluttajariitalautakunnalle, kuluttajan tulee olla yhteydessä kuluttajaneuvontaan ([www.kuluttajaneuvonta.fi](http://www.kuluttajaneuvonta.fi)).

19.2. Verkkosopimuksesta johtuvat erimielisyydet käsitellään käyttäjän sähkökäyttöpaikan käräjäoikeudessa ensiasteena, jollei toisin ole sovittu. Kuluttajalla on kuitenkin aina oikeus nostaa kanne Suomessa olevan kotipaikkansa käräjäoikeudessa.